

Az ismeretkör: Pszichológia

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

1. Általános és fejlődéslelektan 1.
2. Általános és fejlődéslelektan 2.
3. Pedagógiai szociálpszichológia
4. A személyiségfejlődés zavarai
5. Pszichológiai önismeret- és szakmaikészség-fejlesztés

Tantárgy neve: Pedagógiai szociálpszichológia

Kreditértéke: 2

Neptunkód: RTALTANB014, RTALTALB014

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60%elmélet-40% gyakorlat.

A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: 2ea+1gy az adott félévben,

Az adott ismeretátadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető,
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen,
- digitális tananyag biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül.

A számonkérés módja: kollokvium.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

Feladatok: prezentáció a kiadott témakörök egyikéből

A tantárgy tantervi helye: 3. félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek.

Tantárgyleírás:

A tárgy célja a szociálpszichológia mint tudományterület rendszerező bemutatása a következő témakörök alapján. A tudományág kialakulása, főbb irányzatai, elméletalkotói. A szocializáció definíciója és jelentősége. A szociálpszichológia tárgya, a pedagógiai pszichológia vizsgálódási területei; Kommunikáció és metakommunikáció, jelentősége a pedagógiában; Empátia; A személyészlelés törvényszerűségei; attribúció, önattribúció, tipikus attribúciós hibák; Az előítélet, az előítélet okai. Az előítéletes személyiség. Az előítéleteség fokozatai, az előítéletes viselkedés megszüntetésének lehetőségei; Az attitűd fogalma, kognitív disszonancia; a társas kölcsönhatás és szociális befolyásolás; A csoport, szerepek; A körülmények hatása, csoportdinamika; A versengés hatása a csoportfolyamatokra. Szociometria; a nevelői vezetési stílusok; Konfliktusok; a jutalmazás, büntetés következménye, motiváció, fegyelmezés; Az önmagát beteljesítő jóslat a pedagógiában; A deprivációs helyzet hatása a fejlődésére. A depriváció értelmezése eltérő fejlődés esetén. A kurzus során érintjük a fentieken túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is.

Kötelező és ajánlott irodalom:

1. Forgács József (1994): *A társas érintkezés pszichológiája*. Gondolat, Budapest ISBN: 963-282-696-5
2. Elliot Aronson (2008): *A társas lény*. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN: 963-222-727-1
3. Mészáros Aranka (2004, szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest ISBN: 978 9634 635 581
4. Nagy László (2003): *Szociálpszichológia*. Comenius Kiadó, Pécs ISBN: 963 206 72

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**a) tudása**

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletra és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- -A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- -Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- -Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiaja és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- -Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- -Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- -Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- -Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: Radványi Katalin főiskolai docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth József tanársegéd